
Opracowanie prognozy oddziaływania na
środowisko warunków korzystania z
wód zlewni Przemszy

Synteza

Zamawiający:

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2
44-100 Gliwice

Wykonawca:

„Pectore-Eco” Sp. z o.o.
Al. Przyjaźni 7/2 44-100 Gliwice

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

✓ *Cel pracy*

Warunki korzystania z wód zlewni są zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 poz. 145 ze zm.) jednym z podstawowych dokumentów planistycznych w gospodarce wodnej i mają bezpośredni wpływ na kierunki rozwoju oraz sposób zagospodarowania obszaru zlewni. Świadczy o tym fakt, iż w myśl art. 125 ww. ustawy pozwolenia wodnoprawne nie mogą naruszać ustaleń warunków korzystania z wód. Ponadto, ustalenia warunków mają bezpośrednie przełożenie na miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 73 ust. 1 pkt. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Przygotowanie warunków korzystania z wód jest wymagane zapisami Planu gospodarowania wodami (PGW) dla obszaru dorzecza Wisły (M.P. 2011 r. nr 49 poz. 549). Zgodnie z PGW opracowanie warunków korzystania z wód jest jednym z wielu działań niezbędnych do wprowadzenia dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Zakres warunków korzystania z wód wskazuje art. 115 ust. 1 ustawy Prawo wodne. Warunki korzystania z wód zlewni określają szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód zlewni, wynikające z ustalonych celów środowiskowych; priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych w zlewni oraz ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze zlewni lub jej części albo dla wskazanych jednolitych części wód niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych.

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentu warunków korzystania z wód zlewni Przemszy, wynika z zapisów art. 46 i 51 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), zwanej w dalszej części ustawą OOŚ, które wskazują, że przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko wymagane jest między innymi dla planów lub programów w dziedzinie gospodarki wodnej.

Do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zobowiązany jest Dyrektor Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, który jest organem opracowującym warunki korzystania z wód zlewni Przemszy.

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została przeprowadzona z uwzględnieniem zapisów ustawy OOŚ. Ponadto, w dokumencie prognozy odniesiono się do zapisów wskazanych w pismach otrzymanych od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, określających zakres i stopień szczegółowości informacji, jakie powinny zostać zawarte w opracowywanej prognozie.

✓ *Projekt rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Przemszy*

Projekt rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Przemszy stanowi uszczegółowienie zapisów projektu rozporządzenia dla regionu wodnego Małej Wisły. W projekcie rozporządzenia zawarto:

1. Przepisy ogólne:
  - informacje o zlewni,
  - cel sporządzenia warunków,
  - odwołania do załączników przedstawiających podział zlewni na JCWP I JCWPd.
2. Szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód, wynikające z ustalonych celów środowiskowych:
  - wymagania dotyczące osiągnięcia celów środowiskowych przez JCW,
  - wymogi dotyczące informacji przekazywanych do katastru wodnego.
3. Priorytety w zaspakajaniu potrzeb wodnych.
4. Ograniczenia w zakresie korzystania z wód:
  - ograniczenia związane z wykorzystaniem wód powierzchniowych,
  - ograniczenia związane z wykorzystaniem wód podziemnych,
  - ograniczenia wynikające z obecności obszarów chronionych.
5. Postanowienia końcowe.

Projekt poddano konsultacjom społecznym zgodnie z wymaganiami ustawy OOŚ. Po uwzględnieniu otrzymanych uwag i wniosków wprowadzono odpowiednie zmiany w dokumencie.

✓ *Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko*

Przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwoliła na następujące stwierdzenia:

- Z uwagi, iż na analizowanym obszarze zlewni obowiązywać będą również warunki korzystania z wód dla regionu wodnego Małej Wisły, oceniane rozporządzenie dla zlewni Przemszy nie reguluje wszystkich aspektów związanych z korzystaniem z wód, a jedynie te, dla których zapisy wynikające z warunków dla regionu wodnego są niewystarczające w skali lokalnej i muszą być uszczegółowione.

- Przestrzeganie zapisów zawartych w projekcie rozporządzenia powinno przyczynić się do niepogarszania stanu wód. Wymagania obydwu rozporządzeń (dla regionu wodnego, jak również dla zlewni) należy traktować łącznie i przy bezwzględnym przestrzeganiu zapisów dokumentów powinny one umożliwić utrzymanie dotychczasowego odpowiedniego poziomu ilości i jakości zasobów wód podziemnych, czyli zachowania dobrego stanu wód, a w przypadku JCWPd o wyznaczonym celu mniej rygorystycznym - powinno sprzyjać ochronie stanu ilościowego/chemicznego przed dalszym pogorszeniem. Natomiast w odniesieniu do wód powierzchniowych tj. części wód o stanie/potencjalne dobrym – do jego utrzymania, a w wymiarze długofalowym powinny również przybliżyć do osiągnięcia dobrego stanu/potencjału przez jednolite części wód o stanie/potencjale poniżej dobrego.
- Przestrzeganie zapisów projektu rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, choć ten wpływ będzie niewielki, z uwagi iż stan środowiska przyrodniczego w tej zlewni w większości zależy od czynników innych, niż korzystanie z wód.
- Mając na względzie specyfikę analizowanego dokumentu, który wprowadza ograniczenia w korzystaniu z wód odniesiono się do rozsądnych alternatyw w aspekcie poprawności zapisów rozporządzenia w odniesieniu do zgodności z założeniami innych dokumentów na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym oraz przepisami prawa (ustawa Prawo wodne) oraz konieczności ewentualnej modyfikacji, bądź stosownych uzupełnień, by zapisy rozporządzenia w większym zakresie były zgodne z założeniami tych dokumentów. Zapisy projektu rozporządzenia nie zawierają zapisów sprzecznych z założonymi celami innych dokumentów na poziomie krajowym i regionalnym.
- Brak jest możliwości wspomagania osiągnięcia celu środowiskowego dla rezerwatu przyrody Dolina Żabnika, dla którego cel ten obejmuje utrzymanie przepływu w potoku Żabnik, który w chwili określania tego celu był zasilany częściowo z potoku Jaworznik. W konsekwencji, dla osiągnięcia tego celu, należałoby zapewnić ciągłość tego zasilania, w tym taki przepływ w potoku Jaworznik powyżej km 0+600, by dawał on możliwość zapewnienia przepływu nienaruszalnego zarówno w dolnej części potoku Żabnik jak i potoku Jaworznik. Jednak w 2011 r. Marszałek woj. śląskiego wydał pozwolenie na przełożenie dolnego biegu potoku Jaworznik powyżej km 4+100, co oznacza odcięcie możliwości zasilania pot. Żabnik, tym samym uniemożliwiając osiągnięcie celu środowiskowego. Warunki korzystania z wód zlewni nie mogą stanowić o zmianie biegu cieków w stosunku do stanu istniejącego na chwilę ich wydania, jakkolwiek więc dla osiągnięcia celu środowiskowego konieczne wydaje się przywrócenie pierwotnego biegu pot. Jaworznik, to zagadnienie to wykracza poza zakres regulacji. W tym przypadku, warunki korzystania z wód zlewni nie są w stanie przyczynić się do osiągnięcia celu środowiskowego.

- Przeanalizowano również możliwość wskazania rozwiązań alternatywnych w aspekcie modyfikacji, bądź uzupełnienia zapisów projektu rozporządzenia o regulacje umożliwiające pełniejsze wypełnienie celów (tj. większe przybliżanie do osiągania wyznaczonych celów środowiskowych¹).

Przeprowadzone analizy nie wskazały potrzeby zastosowania rozwiązań alternatywnych w stosunku do zapisów projektu rozporządzenia.

- Wprowadzone uregulowania zapisami projektu warunków korzystania z wód zlewni nie będą źródłem negatywnych oddziaływań o zasięgu transgranicznym.

✓ *Konsultacje społeczne - zgłoszone uwagi i wnioski*

W trakcie konsultacji społecznych projektu rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Przemszy wraz z projektem prognozy oddziaływania na środowisko, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, każda zainteresowana strona mogła zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostały rozpatrzone i w przypadku stwierdzenia ich zasadności, uwzględnione w dokumencie Prognozy oraz w projekcie rozporządzenia. Uwagi i wnioski do przedmiotowych dokumentów można było zgłaszać w terminie od dnia 29 września 2014 r. do dnia 19 października 2014 r.

W procesie konsultacji społecznych zostały zgłoszone uwagi poprzez przesłanie formularzy ankietowych oraz podczas zorganizowanego spotkania informacyjno - konsultacyjnego. Ponadto projekt rozporządzenia i prognoza oddziaływania na środowisko zostały przekazane w trybie art. 53 i art. 54 ust. 1 ustawy OOŚ właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 w/w ustawy, celem uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości oraz kolejno celem ich opiniowania. W wyniku przeprowadzonych uzgodnień Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach skierował do przedstawianych dokumentów uwagi.

Wszystkie powyższe uwagi zostały przeanalizowane i wraz z odpowiedziami i wyjaśnieniami zestawione w tabeli rozbieżności, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

✓ *Podsumowanie*

Egzekwowanie zapisów projektu rozporządzenia w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód zlewni Przemszy będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko

---

¹ Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych ustalane są zgodnie z zapisami art. 4 RDW. W PGW za cele środowiskowe dla ww. części wód przyjęto, że:

- dla naturalnych JCWP jest nim dobry stan ekologiczny i chemiczny;
- dla silnie zmienionych i sztucznych JCPW jest nim dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny;
- dla JCWPd jest nim dobry stan ilościowy i chemiczny.

wodne i przyrodnicze. Uregulowania rozporządzenia będą miały również pozytywny wpływ na inne komponenty środowiska naturalnego bezpośrednio, bądź pośrednio związane z jakością wód i stanem środowiska przyrodniczego (krajobraz, gleby, klimat, zasoby naturalne), w tym na zdrowie ludzi.

Należy zaznaczyć, iż same zapisy rozporządzenia nie są zawsze gwarancją osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych, z uwagi iż osiągnięcie tych celów zależy także od innych czynników, jednakże Warunki wypełniają wszystkie dające się zidentyfikować na podstawie aktualnej wiedzy, potrzeby w tym zakresie w stosunku do korzystania z wód.

Przeprowadzona zgodnie z wymaganiami ustawy OOŚ procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu rozporządzenia w sprawie warunków korzystania z wód zlewni Przemszy, pozwoliła na opracowanie ostatecznego kształtu tego dokumentu, w sposób uwzględniający opinię społeczeństwa oraz odpowiednich instytucji.